

FRANSISKUSHJELPEN

ÅRSRAPPORT 2016

INNHOLD

1.	Fransiskushjelpens historie	Side 3
2.	Vårt samfunnsoppdrag	Side 4
3.	Organisasjon	Side 5
	Organisasjonskart	
	Frivillig, ansatt og pasient	
4.	Våre tjenester	Side 9
	Pleietjenesten	
	Sykepleie på hjul	
	Besøktjenesten	
	Familiehjelperen	
	Møtested Oslo Øst	
	Sorgtjenesten	
5.	Høydepunkter fra 2016	Side 15
6.	Bærekraftig utvikling	Side 17
7.	Veien videre	Side 19

HISTORIE

I begynnelsen av 1950-årene møtes 3 kvinner, Gerta Klepper, Karen Sundt og Brita Paus regelmessig til messe i St. Hallvard kirke i Oslo. Det kom frem et sterkt ønske om å hjelpe trengende. Det oppstod kontakt med fransiskanerne og det var særlig Brita Paus og pater Castricum som førte an.

Høsten 1956 blir Fransiskushjelpen stiftet med formål: "Å hjelpe trengende og prøve å aktivisere de troende i nestekjærlighet." Brita Paus blir organisasjonens første leder. Fransiskushjelpen ble styrt fra et bord i Menighetslokalet. Alt arbeid var basert på frivillig innsats.

Den første lønnede hjelper blir ansatt med midler fra Den Norske Frimurerorden. Samme år starter Fransiskushjelpen med Julaftenarrangement og gaver til trengende.

Omsorg for alvorlig syke og døende: Pleietjenesten etableres 1.oktober ved at Nødhjelpens oppgaver utvides med omsorg for alvorlig syke og døende, såkalt palliativ behandling. Fransiskushjelpen regnes i dag som pioner i palliativ behandling i Norge.

Sorgtjenesten startes som et pilotprosjekt sammen med Kirkens Bymisjon. Etter endt prosjektperiode blir tjenesten integrert med øvrige frivillige tjenester i Fransiskushjelpen og er i dag Norges største sorgtjeneste med 20-25 aktive sorggrupper.

1956

1966

1971

1973

1977

1983

1986

1988

Fransiskushjelpen flytter til den nye St. Hallvard kirke på Enerhaugen hvor de får eget kontor. Samme år gikk man bort fra prinsippet om at alle hjelpere skulle være trosfeller.

Etter sterkt press fra Fransiskushjelpen ved Brita Paus blir det i 1973 fattet vedtak i Oslo Kommune om å opprette en Nødhjelp (senere Pleietjenesten) for akutt syke når sykehus plass ikke kunne skaffes. Nødhjelpen bestod av betalte medarbeidere, fra Fransiskushjelpen, Falken Redningskorps og Oslo Legevakt. Fransiskushjelpen bestod nå av 2 enheter; den opprinnelige Besøkskjelpen og Nødhjelpen.

Fransiskushjelpen gjøres om til stiftelse med egen logo.

Kong Olav roser Fransiskushjelpen i sin nyttårstale.

Fransiskushjelpen mottar Livsvernprisen for smertelindring, pleie og omsorg ved livets slutt. Det er organisasjonen «For livsrett og menneskeverd» som står bak prisen.

Konsert for Fransiskushjelpen i Oslo konserthus med blant annet Kong Harald tilstede. Overskuddet på 250 000 kroner gis til Fransiskushjelpen.

Britta Hjertaas går av som generalsekretær og Øyunn Granerud tar over. Hun etterfølges av Tormod Haavi-Christensen i 2016.

Fransiskushjelpen feirer 60 års jubileum. Sykepleie på hjul mottar Brosteinprisen 2016 fra Kirkens Bymisjon.

1993

1998

2000

2001

2010

2013

2013

2016

Brita Paus går av som leder. Hun har ledet organisasjonen i 37 år uten å ta ut lønn. Fransiskushjelpen flytter inn i egne lokaler tilknyttet St. Hallvard kirke og Ellen Lyng overtar.

Britta Hjertaas overtar som leder frem til 2013. I denne perioden ble Fransiskushjelpen utvidet med Gatetjenesten, som senere utviklet seg til å bli til Sykepleie på hjul.

Familiehjelperen starter som et prosjekt for å hjelpe barnefamilier hvor en av omsorgspersonene er alvorlig syk, etter inspirasjon fra tjenesten slik den var i 1956. Tjenesten ble som et prøveprosjekt i 2015 utvidet til også å omfatte Akershus fylke.

Sykepleie på hjul (startet i 2003) spisser sin tjeneste til å bli skadereduserende helsetjenester for rus- og prostitusjonsmiljøet.

VÅRT SAMFUNNSOPPDRAG

Ambulerende helsetjenester

Fransiskushjelpens primæroppdrag har siden 1956 vært å yte ambulerende helsetjenester til Oslos befolkning. De fleste mennesker vi treffer gjennom et år lever i livets yttergrense, enten fordi de snart skal dø, lever i rusavhengighet eller har opplevd sorg og kriser. Andre er simpelthen gamle og ensomme. Felles for dem alle er behovet for helhetlig omsorg. Med det mener vi en omsorg som tar utgangspunkt i den enkeltes livssituasjon og ser helhetlig på hvilke behov og ressurser den enkelte har. Våre tjenester skal supplere det offentlige tilbudet gjennom å identifisere behov som ikke dekkes. Det betyr at vi stadig jobber med sosial innovasjon, slik vi har gjort i 60 år.

Profesjon og frivillighet i sømløs samhandling

Vi tror det finnes et stort potensial i å aktivere nettverket rundt pasient og pårørende, slik at flere kan hjelpe til. Døden er blitt institusjonalisert og mange føler seg fremmedgjort i møte med livets siste fase hos sine nærmeste. Samtidig opplever vi at flere ønsker å være frivillige i vårt arbeid. Det er flere ulike oppgaver som skal løses når alvorlig sykdom inntreffer, både av praktisk og mellommenneskelig karakter. Offentlig omsorg kan ikke håndtere alt, spesielt i en tid hvor velferdsstatens omsorgsoppdrag øker dramatisk. Sammen med offentlig sektor ønsker vi å styrke nettverket av frivillige og utforske nye omsorgsmodeller basert på medborgerskap.

Verdigrunnlag

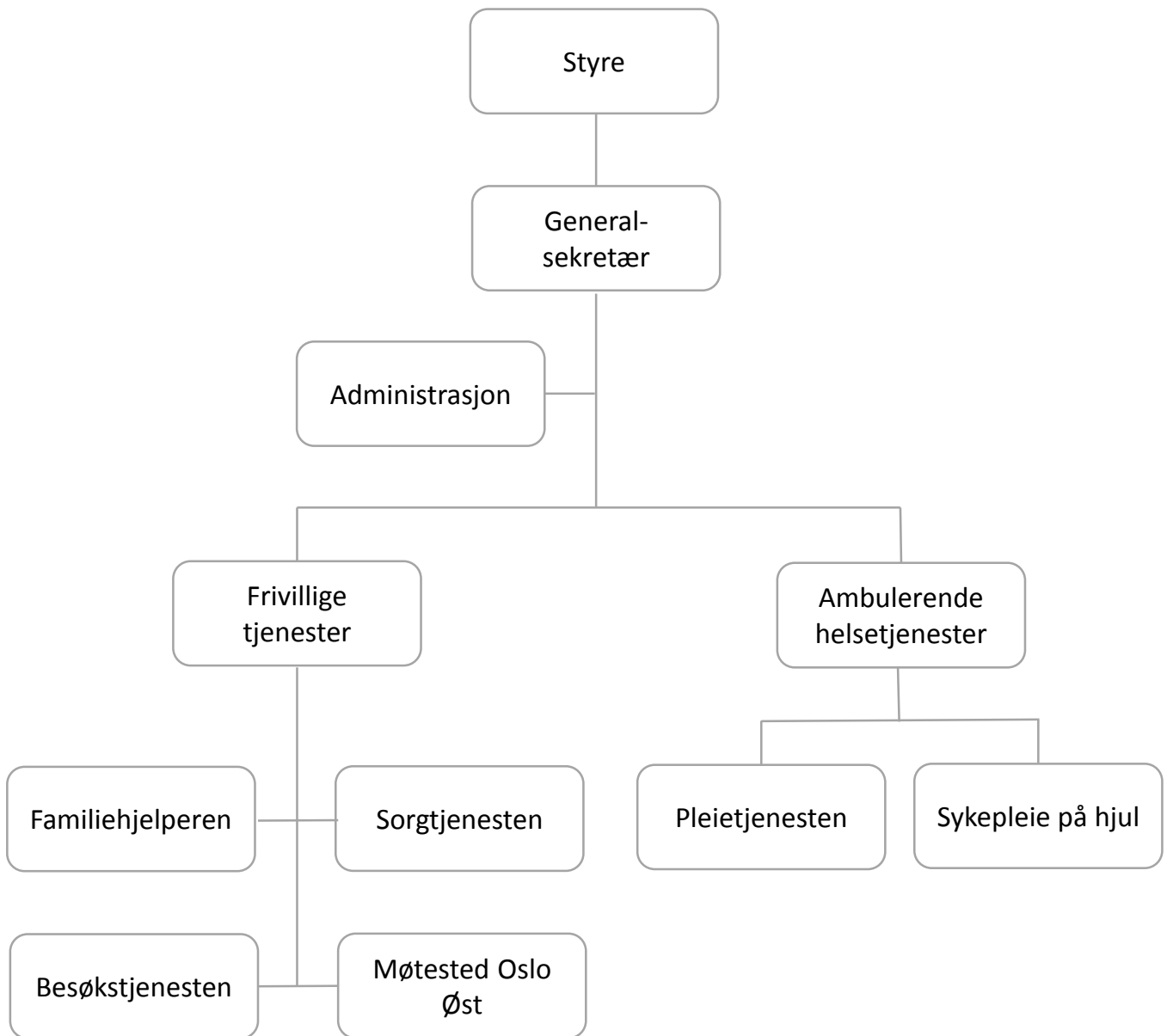
Fransiskushjelpen har sin særlige inspirasjon fra den hellige Frans av Assisi. Med ham som eksempel etterstrebes et helhjertet engasjement for å hjelpe, lindre og være tilstede hos mennesker i nød. Vi er åpne for alle, uansett livssyn. Alle våre tjenester skal bære preg av at vi har tid, at vi ønsker å være til stede og at vi har en dyp respekt for det enkelte menneske.

Organisasjon

Fransiskushjelpen er en selvstendig diakonal stiftelse med tilknytning til Fransiskanerordenen i Den Katolske Kirke. Organisasjonen består av 30 ansatte og 170 frivillige medarbeidere. Tjenestene er gratis og tilgjengelige for hele Oslos befolkning, organisert som lavterskeltilbud. Vi har en kostnadseffektiv organisasjon med lave administrasjonskostnader. I tillegg til driftsavtale og tilskudd fra det offentlige søker vi hvert år støtte fra ulike fond og stiftelser, privatpersoner og bedrifter.

ORGANISASJONSKART

FRANSISKUSHJELPENS MANGE ANSIKTER

Frivilligheten i Fransiskushjelpen favner et bredt spekter av livserfaring og mangfoldet i tjenestene gir oss som frivillige stor individuell frihet i utøvelse av arbeidet. Jeg behøver ikke strekke til i alle sammenhenger. Ofte kan det være slik at en annen er bedre egnet til å takle en gitt situasjon.

Det å kunne være med og forme min rolle og oppgave er viktig for meg. Hva vi lærer gjennom livet utgjør den plattformen vi står på i det daglige. I møtet med livet har vi vel alle til tider måttet revurdere og kanskje legge om kursen. Teorier og hypoteser kan fange vår interesse og inspirere oss, men ingen kan finne et stabilt fotfeste basert på en teori. Derfor er livserfaringen Fransiskushjelpen's viktigste ressurs.

Jeg har kommet til at min naturlige plass i Fransiskushjelpen er i tjeneste for mennesker i den absolutte slutfasen av livet, det vil si terminalfasen. Jeg har meditert i 50 år og tenker det er grunnen til at jeg kan være tilstede for den døende på et sjelelig plan.

Björg Veum,
Frivillig

FRANSISKUSHJELPENS MANGE ANSIKTER

2016 har vært et bra år. Sykepleie på hjul er alltid i endring – antall brukere vi møtte i 2016 var litt høyere enn året før, det var fint. Vi ser at av de vi møter er det enda flere som trenger helsehjelp. Det betyr at vi steller flere sår og deler ut medisiner.

Brosteinprisen var naturligvis årets høydepunkt. Vi mottar en pris i egenskap av å være profesjonelle sykepleiere, delt ut av en organisasjon som vi anerkjenner høyt. Kirkens Bymisjon kjenner livet på gata bedre enn de fleste.

Rusmiljøet er i stadig endring – vi har delt ut motgift mot overdose (Nalokson) i flere år og håper overdosetallene for 2017 skal være lavere enn året før. Kontinuerlig fagutvikling er viktig, en evig utfordring for en liten og operativ organisasjon som vår. Jeg er derfor spent på om vi klarer å få til bedre samhandling med de øvrige avdelingene i Fransiskushjelpen i 2017. Mitt håp for det nye året er at vi som organisasjon fortsetter å videreutvikle vår profesjonalitet.

Gunnar Simonsen Thingnes,
Ansatt

FRANSISKUSHJELPENS MANGE ANSIKTER

2016 ble et år med både opp- og nedturer. Et år med levende liv, slik det skal være.

Det er syv år siden jeg fikk vite at jeg var syk. Det å kjenne på støtten og vite at Fransiskushjelpen er der gir meg en trygghet som gjør at jeg kan leve livet slik jeg vil, frem til jeg skal dø. Det betyr også at min død i større grad blir min, hvilket gjør at jeg kjenner på en ro.

Det å leve med døden gjør vi jo på et vis alle. Vi bare dytter det langt unna. Det fine med å leve med døden er at vi kan få føttene ned på grunnfjellet og se hva som er viktig. Denne klarheten om hva som er viktig er en gave.

Jeg håper enda flere kan få oppleve den type luksus jeg opplever i min situasjon med hjelp fra dere, bydelen og hele nettverket rundt meg. At dere finnes i Oslo har vært en stor nytte for meg. At man kan velge; det håper jeg inderlig at veldig mange flere kan oppleve.

Helene Stub,
Pasient

VÅRE TJENESTER

Pleietjenesten

Etter inspirasjon fra St. Christopher's Hospice i London ble Fransiskushjelpen i 1977 en pioner for hospicebevegelsen i Norge. Fransiskushjelpen har siden tilbudt omsorg, pleie og lindrende behandling (palliasjon) hovedsakelig til kreftpasienter som ønsker å tilbringe livets siste fase i eget hjem.

Fransiskushjelpens hjemmehospice har i 40 år gitt Oslos befolkning muligheten til å dø i eget hjem, under trygge forhold. De fleste opplever hjemmet som den beste ramme for privatliv, integritet, intimitet og normalitet. Å bevare sin identitet er viktig når man er alvorlig syk. Hjemmet bidrar til å beholde identiteten og fremme verdigheten.

Teamet som gjør dette mulig består av sykepleiere med spesialkompetanse innen palliasjon og kreftomsorg, samt helsefagarbeidere med lang erfaring innen palliasjon. Vi har også lege tilknyttet tjenesten som er kreftlege og indremedisiner, samt en fysioterapeut med spesialkompetanse innen lymfødembehandling.

Vår sykepleier på bakvakt kan kontaktes hele døgnet for innskrevne pasienter. Vakter av minimum 3 timers varighet på dagtid og 10 timer på natt tilbys etter individuelle vurderinger.

Vi ønsker å bidra til økt hjemmetid og flere hjemmedødsfall der dette er ønskelig. Vi gir tilbud om undervisning til hjemmesykepleien i alle bydeler i Oslo relatert til dette temaet. Videre jobber vi tett med familie og pårørende under sykdomsforløpet, samt følger opp dette etter dødsfall med tilbud om etterlattesamtaler. Det er stort fokus på å gjøre situasjonen for de pårørende så trygg som mulig, slik at de kan være en ressurs under sykdomsforløpet.

Pleietjenesten samarbeider tett med andre aktører innen palliasjon som for eksempel Hospice Lovisenberg, sykehusenes palliative team, bydelenes hjemmetjeneste og i særdeleshet kreftkoordinator, sykehjem, helsehus og høyskoler. I 2016 ble det også etablert samarbeid med ALS-teamet på OUS og startet med oppfølging av hjemmeboende pasienter med ALS i sen palliativ fase.

Nøkkeltall 2016

- 387 pasienter innskrevet
- Leverte 9690 pasientnære timer
- 23 % av innskrevne pasienter døde hjemme
- 9 helsefagarbeidere og 6 spesialsykepleiere
- Fysioterapeut og rådgivende lege i deltidsstilling
- 14 lønnede årsverk ved utgangen av året

VÅRE TJENESTER

Sykepleie på hjul

Ideen om et ambulerende helsetilbud for mennesker med tilknytning til rus- og prostitusjonsmiljøet ble utviklet på tidlig 2000-tall. Siden 2013 er tjenesten spisset til å bli et unikt tiltak for skadereduksjon. Målsetningen er å være et supplement til kommunale tjenester og samarbeide tett med både Oslo Kommune og andre ideelle organisasjoner.

Det er kun Sykepleie på hjul som jobber oppsøkende og deler ut alt man trenger av brukerutstyr for å kunne foreta en så sikker injisering som mulig. I tillegg til rene sprøyter og kanyler deler vi ut saltvann, askorbinsyre, staser, kokekar og filter, som er svært viktige komponenter innenfor skadereduksjon. For øvrig tar vi sårstell, gjør helsevurderinger og gir råd og veiledning knyttet til helse og rusbruk.

Sykepleie på hjul er også det eneste helsetilbudet som finnes for brukere i bydel. Gjennom desentralisering av tilbudet bidrar vi til nytenkning. At brukerne nå skal få mer hjelp i bydel er i tråd med målene til Sentrumssamarbeidet, som vi er en del av.

I 2016 mottok vi Brosteinprisen fra Kirkens Bymisjon. Prisen deles ut årlig til noen som formidler håp og som gir samfunnet redskaper til å bekjempe nød og urettferdighet i storbyen. Juryen skrev blant annet: "Den lille gruppa med sykepleiere reiser rundt i byen med sin tjeneste, og viser særlig evne til å nå frem til pasienter som ikke alltid får kontakt med det offentlige helsetilbudet. Sykepleie på hjul redder liv med sin oppsøkende tjeneste på profesjonelt faglig nivå."

Nøkkeltall 2016

- Totalt ant henvendelser: 3809
- Markant oppgang i antall henvendelser som gjelder helse, fra 408 i 2015 til 633 i 2016
- I tillegg hadde vi 139 henvendelser som gjaldt både helse og utsyr i 2016. Vi ser at vi stadig bruker lengre tid per bruker
- Det var totalt 25 frivilligvakter i løpet av 2016. Totalt utgjorde dette 150 timer med frivillig innsats, et tall som vil vokse i 2017

Foto: Torstein Ihle / Kirkens Bymisjon

VÅRE TJENESTER

Besøkstjenesten

Besøkstjenesten er et lavterskeltilbud der brukere, pårørende eller tjenesteytere kan ta direkte kontakt med oss. En frivillig kobles til et enslig menneske som besøker vedkommende hjemme. Brukeren av tjenesten er kreftsyk eller på andre måter redusert, eldre og fremfor alt ensom. Vi tilbyr også følge til offentlige avtaler, for eksempel legebesøk.

Gjennom sømløs samhandling med Oslo Kommune og andre ideelle organisasjoner ønsker vi å bidra til utviklingen av bærekraftig frivillighet. På den måten kan vi sammen utnytte ressursene bedre, til beste for Oslos innbyggere.

Fransiskushjelpen er medlem av ressursgruppen for Verdighetssenteret i Bergen som står bak en rekke nasjonale tiltak innenfor eldreomsorg, herunder koordinatorutdanningen for eldreomsorg. Et økende antall frivillighetskoordinatorer gjennomfører denne utdanningen, Oslo Kommune inkludert.

I tillegg deltar vi i NAFFE-Nasjonalt forum for frivillighet i eldreomsorgen, og Nettverket for Besøkstjenester i Oslo.

I desember ble en årlig tradisjon i Fransiskushjelpen nok en gang gjennomført: Juleaksjonen. 100 eldre og ensomme får besøk uken før julaften og mottar en stor rikholdig pakke til en verdi av ca. 1000 kr. Ca. 50 frivillige er involvert når de gjelder å skaffe innholdet i pakkene og bidra med utkjøring til mottakerne. Prosjektet er fullfinansiert av private givere som selv deltar i arbeidet med pakking og utkjøring.

Nøkkeltall 2016

- 70 aktive frivillige som til sammen har produsert 2900 timers innsats
- 90 enkeltpersoner har fått hjelp
- 100 % av disse er Oslo-tilhørende
- Brukerne representerer alle Oslos bydeler
- 1 lønnet årsverk fordelt på to koordinatører i 60 % og 20 % stilling pluss avdelingsleder
- En gruppe frivillige er besøksvenner på Solvang Helsehus Lindrende avdeling

VÅRE TJENESTER

Familiehjelperen

Familiehjelperen er et tiltak for barn og unge som pårørende i alder 0–18 år, der én av foreldrene har kreft eller annen alvorlig somatisk sykdom. Frivillige støtter familien gjennom sykdomsperioden ved å opprettholde rutiner og hverdagsaktiviteter for barna.

Hverdagen til barnefamilier hvor foreldre eller annen omsorgsperson har kreft eller annen alvorlig somatisk sykdom kjennetegnes i mange tilfeller ved at hverdagsrutiner går i oppløsning. Familien har til tider nok med å håndtere at en av de voksne er syke, hvilket går ut over barna eller de unge og deres hverdag. Den friske voksne har ikke samme mulighet til å ta seg av barna eller de unge som før. Vi har også mange familier med eneforsørgeransvar, hvor barna eller de unge inntar omsorgsroller og trenger avlastning.

Tilbudet består av praktisk og sosial støtte basert på det som er de viktigste behovene i den enkelte familie. Det kan være hjelp til matlaging, følge til barnehage og skole, følge til ulike aktiviteter, leksehjelp, være med på aktiviteter, gi barna og de unge et pusterom. Flere av våre frivillige hjelper også barna og de unge med gode og støttende samtaler.

Familiehjelperen er et viktig forebyggende tiltak for barn og unge i en vanskelig livssituasjon. I tillegg er det en verdifull og lærerik jobb for de frivillige. Vi vil i 2017 satse videre på den samme målgruppen, samtidig som vi utvider vårt tilbud til å omfatte barn og unge som pårørende der en av omsorgspersonene har psykiske vansker. Vi har stadig fått spørsmål om dette og tok i 2016 kontakt med PIO-senteret for å undersøke muligheten for et samarbeid. På denne måten får vi en større bredde i vårt tilbud.

Nøkkeltall 2016

- Hjulpet 51 familier med til sammen 106 barn
- 48 frivillige har levert 2 388 timer arbeid
- 2.5 lønnede årsverk fordelt på to koordinatorene i 100% stilling samt avdelingsleder
- Tjenesten er byomfattende og alle Oslos bydeler er representert. I tillegg kommer familier i Asker og Bærum, Follo og Nedre Romerike
- Vi har frivillige i alle aldre mellom 16 og 70 år og av begge kjønn. Det gjør det lettere for oss å kunne tilby familien akkurat den personen de ønsker seg

VÅRE TJENESTER

Møtested Oslo Øst

Møtested Oslo Øst er et gratis tilbud til kreftpasienter i Oslo kommune. Pårørende er også velkomne. Det driftes som et faglig og økonomisk spleiselag mellom 6 bydeler i Oslo øst/sentrum, Fransiskushjelpen, Lovisenberg Livshjelpssenter og Kreftforeningen.

Hver tirsdag arrangeres Møtested Oslo Øst, et sosialt kveldstilbud for kreftpasienter og deres pårørende. Målet er at dette skal være et fristed og et pusterom i hverdagen.

Vi ønsker at det skal være en møteplass som fremmer livskvalitet og mestring i form av tilpasset fysisk aktivitet, matglede og sosiale, kulturelle og faglige aktiviteter. Vi ser at å samles rundt et felles måltid gir latter og rom for samtale.

Hensikten er å styrke den enkeltes ressurser ved å legge til rette for sosialt samvær, tilhørighet og erfaringsutveksling med andre i samme situasjon.

I tillegg ønsker vi å skape en arena for samarbeid mellom bydelenes kreftkoordinatorer og frivillige fra Fransiskushjelpen og Kreftforeningen.

Frivillighet står i fokus. Frivillige er til stede ved hvert treff, og bidrar med sin tilstedeværelse, stiller opp som samtalepartnere, hjelper til med praktiske oppgaver samt planlegging av tilbudet.

I 2017 har vi planer om å gjennomføre ca. 40 samlinger, samt jobbe for å forbedre tilbudet gjennom nye aktiviteter for deltakere og frivillige.

Nøkkeltall 2016

- Antall samlinger: 39
- Antall besøk: 609
- Antall faste deltakere: 49

VÅRE TJENESTER

Sorgtjenesten

Sorgtjenesten består av sorggrupper for støtte til bedre livskvalitet og psykisk helse, og ledes av frivillige som selv har mistet noen. Gruppene er delt inn etter alder og type tap og møtes til faste tider, samtale og sorgbearbeiding. I tillegg har vi ettervernsgruppe og billedgruppe for kunstterapi.

Mange har en forventning om at familiemedlemmer kan støtte hverandre etter et dødsfall. Det kan være riktig i starten. Etter hvert kan familiemedlemmene oppleve at de glir fra hverandre eller ikke har det samme perspektivet på hendelsen. Det dreier seg for eksempel om ulike relasjoner til avdøde. Deltagelse i en sorggruppe gir mulighet til å bearbeide tapet på individuell basis.

Det viktigste for oss er at mennesker kommer tilbake til livskvalitet etter å ha opplevd sorg. Det er gjerne etter de første tre måneder at den vanskeligste tiden kommer. Da kan opplevelsen av tomheten etter dødsfallet være meget merkbar. Som gruppedeltaker vil en treffe andre i samme situasjon som en kan dele erfaringer med og hjelpe hverandre videre.

Vi ønsker fortsatt å videreutvikle vår kompetanse innenfor sorgstøtte og gruppe som metode og vår koordinator gjennomførte i 2016 en utdanning om komplisert sorg. I 2017 skriver vi en artikkel i boken Sorg som kommer ut på Fagbokforlaget i løpet av året.

Fransiskushjelpen ønsker å dele av sin kunnskap og utvikle denne videre i nært samarbeid med fagmiljøet, brukerorganisasjoner, offentlige tjenester og etterlatte. Tjenesten er åpen for alle mennesker i Oslo uavhengig av tro og livssyn. Gruppene ledes av frivillige som selv har opplevd tap.

Nøkkeltall 2016

- 110 nye deltakere er skrevet inn og ca. 360 har gått i sorggruppe gjennom året
- Vi har hatt 39 frivillige som har ledet 22 grupper
- De frivillige har gjennomført ca. 2 700 timer
- 1 lønnet årsverk fordelt på koordinator i 80 % stilling samt avd. leder

HØYDEPUNKTER FRA 2016

Jubileumsfest

I oktober markerte organisasjonen sitt 60 års jubileum med jubileumsfest for ansatte og frivillige medarbeidere, styre samt gjester fra blant andre Oslo Kommune og Den Katolske Kirke. 108 festdeltagere ble bispist og oppdatert med faglige innspill fra avdelingene.

Kvelden var også en reise tilbake i tid, et innblikk i de verdier som grunnleggeren Brita Paus bygget organisasjonens kultur på. Følgende to karakteristika fra hennes lederskap i perioden 1956-1993 står tydelig frem: mot og handlekraft. Brita Paus' evne til å gå rett på målet og få ting gjort ble vel dokumentert denne kvelden, til inspirasjon for alle som jobber i organisasjonen i dag. En uredd leder som ikke kastet bort tiden på utenomstakk.

Besøk av Richard Branson

Den verdenskjente filantropen og entreprenøren Sir Richard Branson besøkte Sykepleie på hjul i desember. Branson er mest kjent som grunnleggeren av Virgin konsernet i Storbritannia. Mindre kjent er hans engasjement for human ruspolitikk gjennom «Global Commission on Drug Policy», et utvalg hvor Branson som en av 22 internasjonale ledere promoterer skadereduserende helsehjelp fremfor straff ovenfor rusavhengige.

Foto: Bård Gundersen

Thorvald Stoltenberg sitter også i utvalget og sammen besøkte de to Sykepleie på hjul under Bransons Norgesbesøk i desember. Det var svært interessant for oss å ta del i deres synspunkter og kunne dele noen av våre erfaringer etter mer enn ti år med oppsøkende arbeid på gata i Oslo.

HØYDEPUNKTER FRA 2016

Brosteinprisen 2016

Kirkens Bymisjon deler hvert år ut Brosteinprisen til «en person eller sammenslutning som har markert seg i arbeidet mot nød og urettferdighet i byen – til folk som bidrar til å synliggjøre vanskelige liv, formidler håp og gir samfunnet redskaper til å bekjempe nød i storbyen».

Sykepleie på hjul ble den stolte vinner av prisen i 2016, basert på konklusjonen at Sykepleie på hjul redder liv med sin oppsøkende tjeneste.

I juryens begrunnelse heter det at de kommer tett på pasienter som ofte ikke når fram til offentlige helsetjenester, og at deres omsorg er preget av fleksibilitet og respekt for enkeltmenneskene i en svært sårbar situasjon.

«Vi er ikke engler – bare profesjonelle sykepleiere som gjør alt vi kan for å nå de mest sårbare på gata med helsehjelp», sa våre sykepleiere da de mottok Brosteinprisen. «Endelig blir arbeidet vårt anerkjent».

Foto: Bård Gundersen

BÆREKRAFTIG UTVIKLING

Bærekraft

Bærekraft handler om å møte behovene til dagens generasjon uten å redusere mulighetene for at kommende generasjoner får dekket sine behov (Brundtlandrapporten 1987). Dette omfatter et holistisk perspektiv som inkluderer planeten, mennesket og økonomien. Alle tre aspektene er like viktig for å sikre et levedyktig samfunn i kontinuerlig utvikling.

FNs bærekraftsmål

Gjennom sine 17 bærekraftsmål har FN opprettet det som skal fungere som en felles global retning for land, næringsliv og sivilsamfunn. Alle kan ikke gjøre alt, men alle kan gjøre noe. Fransiskushjelpen tar del i arbeidet mot disse felles målene, blant annet gjennom vårt engasjement rundt bærekraftsmål #3 *God helse*.

Mennesker

Sentralt i Fransiskushjelpen ligger omsorg og nestekjærlighet. Vi setter mennesket i fokus og hjelper alle uavhengig av livssyn. Vi bistår døende med å tilbringe sin siste fase av livet hjemme med sine nære. Vi støtter og følger opp pårørende i sorg. I tillegg hjelper vi familier med foreldre eller omsorgspersoner med kreftdiagnose eller annen alvorlig somatisk sykdom. Vi ønsker at barn og unge i slike situasjoner skal kunne fortsette i sine rutinger, og at foreldre kan finne ro i at barnas behov blir ivaretatt.

Rus- og prostitusjonsmiljøet i Oslo står sentralt i Fransiskushjelpen. Vi ser på rusavhengighet som et helseproblem og behandler brukere som de medmenneskene de er. Våre sykepleiere møter brukere både på gata, hjemme og i institusjoner. Vi bistår med sårstell og gir råd om rettigheter, injeksjonsveiledning, helse, ernæring og egenomsorg. Med sitt lavterskeltilbud til mennesker i yttergrensene av samfunnet, hjelper vi folk der de er. Vi ser på rusavhengighet som et helseproblem og mener rusavhengige bør få helsehjelp fremfor straff.

I tillegg til vårt arbeid med pasienter, brukere og pårørende, er arbeidet i Fransiskushjelpen også givende for våre ansatte og frivillige. Deres erfaringer er med å bidra til nye karrieremuligheter så vel som personlig vekst.

BÆREKRAFTIG UTVIKLING

Økonomi

I Fransiskushjelpen investerer vi i folks psykiske og fysiske helse. En investering vi mener er nyttig både for de direkte involverte og samfunnet som en helhet. Hjemmehospice oppleves som trygt og verdig for pasient og pårørende, samtidig som det frigjør sykehus- og sykehjemsplasser. Verdenssamfunnet står overfor en eldrebølge de færreste land er klare for å håndtere, Norge inkludert. Vi mener samfunnet er tjent med å legge til rette for mer tid i eget hjem, også under sykdom. Å være pårørende til syke og pleietrengende familiemedlemmer kan være svært belastende. Gjennom vår oppfølging og støtte til pårørende bidrar vi også til å redusere potensielt sykefravær og fremtidige langvarige plager.

Vi ønsker at vår tilnærming til trengende, pårørende og rusavhengige kan være med på å forme hvordan morgendagens behandlingsinstitusjoner kan og bør drives. Med vår hjelp til dem som faller mellom ulike helsetjenester er vi en viktig stemme overfor myndighetene. En viktig del av dette er å mobilisere sivilsamfunnet i tråd med politiske signaler og å bygge opp under frivillighet.

Miljø

I alle ledd av vårt virke forsøker vi å minimere vår belastning på miljøet. Eksempelvis finnes returpunkter for sprøyter og annet utstyr som deles ut til rusavhengige.

På sikt håper vi det kan bli aktuelt å redusere vår miljøpåvirkning ytterligere med tiltak som for eksempel å bytte til elbiler for tjenester som hjemmebesøk og Sykepleie på hjul.

VEIEN VIDERE

Få jobben gjort

2016 var året da Fransiskushjelpen fylte 60 år. For meg som ny leder ble arbeidet med å forberede jubileet også et dypdykk i organisasjonens historie. Det var en viktig start på den nye jobben. Eller som Konfucius sa: «studer fortiden hvis du vil spå om fremtiden».

Jeg fant en fortid fylt med både idealisme og realisme. Brita Paus (organisasjonens grunnlegger) brukte sin handlekraft til å forandre måten alvorlig syke og døende i Oslo ble behandlet på. Med henne som leder i 37 år formet Fransiskushjelpen sin kultur som en praktisk og handlingsorientert organisasjon; «få jobben gjort, uten noe utenomsnakk».

Dette er for meg diakoni i praktisk virke – «få jobben gjort» er fremdeles drivkraften for våre 30 ansatte og 170 frivillige medarbeidere. 200 mennesker som på tvers av sine ulike ståsted i livet alle ønsker det samme: å praktisere nestekjærlighet. Slik skal også veien videre bli, fylt med nestekjærlighet. Den kan være innrammet i profesjon eller livserfaring. Felles for alle er ønsket om faglighet og autonomi; myndiggjorte mennesker som opplever god sammenheng mellom organisasjonens oppdrag og hva de selv brenner for.

Samfunnets omsorgsoppgaver vil i årene som kommer øke dramatisk. Fransiskushjelpen har unik kompetanse på flere områder; for eksempel har vi et av landets største miljøer for sorgstøtte. Ved å jobbe sømløst internt, på tvers av profesjon og frivillighet, kan vi i neste omgang samhandle enda bedre med verden rundt oss. Det må til for å «få jobben gjort» i morgendagens samfunn - vi løser ikke oppdraget alene, vi er en del av en større verdikjede hvor både offentlig og privat sektor inngår. Her ligger også mye av svaret på morgendagens suksess: kunnskapsdeling og god samhandling, både internt og eksternt.

Samhandlingen med Oslo Kommune utgjør kjernen i vår virksomhet og har også i år vært preget av velvilje. Vi retter en hjertelig takk til alle vi har samarbeidet med i administrasjonen og til politikere som muliggjør vår virksomhet. I tillegg har vi mottatt avgjørende støtte fra legater og privatpersoner samt Oslo Kommune og Helsedirektoratet.

Den største takken går til mine 200 kollegaer. Det er et privilegium å få lov til å lede denne organisasjonen. Hvert møte med dere fyller meg med tro og håp.

Tormod Haavi-Christensen, *Generalsekretær*

Foto: Rune Hammerstad

Enerhauggata 4, 0651 Oslo
Telefon 22 70 76 80
Vipps 95093
Bankkonto 7076.05.50041
www.fransiskus.no

